

GUJARAT BILL NO. 13 OF 2024.

THE GUJARAT GOODS AND SERVICES TAX (AMENDMENT)

BILL, 2024.

A BILL

further to amend the Gujarat Goods and Services Tax Act, 2017.

સન ૨૦૨૪નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક: ૧૩.

ગુજરાત માલ અને સેવા વેરા (સુધારા) વિધેયક, ૨૦૨૪.

ગુજરાત માલ અને સેવા વેરા અધિનિયમ, ૨૦૧૭ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના પંચોતેરમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે:-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત માલ અને સેવા વેરા (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૨૪ કહેવાશે. ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ.
(૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

સન ૨૦૧૭નો
ગુજરાતનો
૨૫-મો.

૨. ગુજરાત માલ અને સેવા વેરા અધિનિયમ, ૨૦૧૭ (જેનો આમાં હવે પછી, “મુખ્ય સન ૨૦૧૭ના
અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, કલમ ૨-માં, ખંડ (૬૧)ને બદલે, નીચેનો ખંડ મૂકવો:- ગુજરાતના
“ (૬૧) “ઈનપુટ સેવા વિતરક” એટલે કલમ ૨૫-માં ઉલ્લેખેલી ચોક્કસ વ્યક્તિઓ માટે અથવા અધિનિયમની
તેમના વતી, કલમ ૮ની પેટા-કલમ (૩) અથવા પેટા-કલમ (૪) હેઠળ વેરાને પાત્ર સેવાના કલમ ૨-નો
સંબંધમાં, ઈનપુટ સેવા મળ્યા બદલ, ભરતિયાં સહિત વેરા ભરતિયાં મેળવતી હોય અને કલમ સુધારો.
૨૦-માં જોગવાઈ કરેલી રીતે, આવા ભરતિયાંના સંબંધમાં ઈનપુટ વેરા શાખનું વિતરણ કરવાને
પાત્ર હોય તેવી માલ અથવા સેવા અથવા તે બંનેના પુરવઠાકારની કચેરી;”.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨૦ને બદલે, નીચેની કલમ મૂકવી:-

સન ૨૦૧૭ના
ગુજરાતના
૨૫-મા
અધિનિયમની
કલમ ૨૦
બદલવા
બાબત.

ઇનપુટ સેવા વિતરક દ્વારા શાખા વितरणની રીત. “૨૦. (૧) કલમ ૨૫-માં ઉલ્લેખેલી ચોક્કસ વ્યક્તિઓ માટે અથવા તેમના વતી, કલમ ૮ની પેટા-કલમ (૩) અથવા પેટા-કલમ (૪) હેઠળ વેરાને પાત્ર સેવાના સંબંધમાં, ઈનપુટ સેવા મળ્યા બદલ, ભરતિયાં સહિત વેરા ભરતિયાં મેળવતી હોય તેવી માલ અથવા સેવા અથવા તે બંનેના પુરવઠાકારની કોઈ કચેરીએ, કલમ ૨૪ના ખંડ (૮) હેઠળ ઈનપુટ સેવા વितरण તરીકે રજિસ્ટર થવું જરૂરી રહેશે અને આવા ભરતિયાંના સંબંધમાં, ઈનપુટ વેરા શાખનું વितरण કરવું જોઈશે.

(૨) ઈનપુટ સેવા વितरण, સેવાના સંબંધમાં રાજ્ય વેરાની અથવા સંકલિત વેરાની શાખ સહિત, તેણે મેળવેલા ભરતિયાં પર લેવામાં આવતી રાજ્ય વેરા અથવા સંકલિત વેરાની શાખનું વितरण, તે જ રાજ્યમાં, સદરહુ ઈનપુટ સેવા વितरण તરીકે રજિસ્ટર થયેલી ચોક્કસ વ્યક્તિ દ્વારા કલમ ૮ની પેટા-કલમ (૩) અથવા પેટા-કલમ (૪) હેઠળ ચૂકવવામાં આવેલા વેરાની વસૂલાતને અધીન રહીને, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે, તેટલા સમયમાં અને તેવા નિયંત્રણો અને શરતોને અધીન રહીને કરવું જોઈશે.

(૩) રાજ્ય વેરાની શાખનું રાજ્ય વેરા અથવા સંકલિત વેરા તરીકે અને સંકલિત વેરાની શાખનું સંકલિત વેરા અથવા રાજ્ય વેરા તરીકે, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે, ઈનપુટ વેરા શાખની રકમ ધરાવતા દસ્તાવેજ કાઢી આપીને વितरण કરવું જોઈશે.

૪. મૂળ અધિનિયમમાં, કલમ ૧૨૨ પછી, નીચેની કલમ દાખલ કરવી:-

સન ૨૦૧૭ના
ગુજરાતના ૨૫-
મા
અધિનિયમમાં
નવી કલમ
૧૨૨-ક દાખલ
કરવા બાબત.

ખાસ કાર્યરીતિ મુજબ માલના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગમાં લેવાયેલા અમુક મશીનને રજિસ્ટર કરાવવામાં નિષ્ફળ થયા બદલ ઇંડ. “૧૨૨ ક. (૧) આ અધિનિયમમાં ગમે તે મજદૂર હોય તેમ છતાં, જે માલના સંબંધમાં કલમ ૧૪૮ હેઠળ મશીન (યંત્રો)ના રજિસ્ટ્રેશનને લગતી કોઈ ખાસ કાર્યરીતિ જાહેર કરવામાં આવી હોય તે માલના ઉત્પાદનમાં રોકાયેલી હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ, સદરહુ ખાસ કાર્યરીતિનું ઉલ્લંઘન કરીને કૃત્ય કરે, ત્યારે તે (વ્યક્તિ) પ્રકરણ ૧૫ અથવા આ પ્રકરણની બીજી જોગવાઈઓ હેઠળ તેણે ચૂકવેલા હોય અથવા તેના દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર હોય તેવા કોઈ ઇંડ ઉપરાંત, આવી રીતે રજિસ્ટર ન થયેલા દરેક મશીન (યંત્ર) માટે એક લાખ રૂપિયાની રકમ જેટલો ઇંડ ચૂકવવાને પાત્ર થશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળના ંડ ઉપરાંત, આવી રીતે રજિસ્ટર ન થયેલા દરેક મશીન, જખ્ત અને સરકાર દાખલ કરવા માટે પાત્ર થશે:

પરંતુ -

(ક) આવી રીતે લાદવામાં આવેલો ંડ ચૂકવવામાં આવ્યો હોય; અને

(ખ) આવા મશીનનું રજિસ્ટ્રેશન, ંડના હુકમની જાણ થયાના ત્રણ દિવસની અંદર ખાસ કાર્યરીતિ અનુસાર કરવામાં આવ્યું હોય,

ત્યારે તેવું મશીન સરકાર દાખલ કરવામાં આવશે નહિ.”.

ઉદ્દેશો અને કારણો

ગુજરાત માલ અને સેવા વેરા અધિનિયમ, ૨૦૧૭ - ગુજરાત સરકાર દ્વારા, માલ અથવા સેવાઓ અથવા બંનેના આંતર-રાજ્ય પુરવઠા પર વેરો લેવા અને વસૂલાત માટેની જોગવાઈ કરવા માટે અધિનિયમિત કરવામાં આવ્યો હતો.

માલ અને સેવા વેરા કાઉન્સિલ દ્વારા તેની ૫૦ મી અને ૫૨ મી બેઠકમાં, માલ અને સેવા વેરા કાયદામાં સુધારા ફરમાવતા વિવિધ નિર્ણયો લેવામાં આવ્યા છે. તદનુસાર, નાણા અધિનિયમ, ૨૦૨૪ (સન ૨૦૨૪ ના ૮મા) થી સંસદ દ્વારા, કેન્દ્રીય માલ અને સેવા વેરા અધિનિયમ, ૨૦૧૭ (સન ૨૦૧૭નો ૧૨ મો) સુધારવામાં આવ્યો છે. માલ અને સેવા વેરા કાઉન્સિલની ભલામણોને બનતી ત્વરાએ અમલમાં મૂકવાના હેતુથી અને કેન્દ્રીય માલ અને સેવા વેરા અધિનિયમ, ૨૦૧૭ અને ગુજરાત માલ અને સેવા વેરા અધિનિયમ, ૨૦૧૭ (સન ૨૦૧૭ના ગુજરાતના ૨૫-મા) ની જોગવાઈઓ લાગુ પાડવામાં એકરૂપતા જાળવવા માટે, આ વિધેયક ગુજરાત રાજ્યની વિધાનસભા દ્વારા પસાર કરવું જરૂરી છે.

આ વિધેયકથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિદ્ધ કરવા માટે, ગુજરાત માલ અને સેવા વેરા અધિનિયમ, ૨૦૧૭ સુધારવા ધાર્યું છે.

કલમો અંગેની નીચેની નોંધોથી, વિધેયકની મહત્વની જોગવાઈઓ ટૂંકમાં સમજાવવામાં આવી છે:-

કલમ ૧.- આ કલમથી, ટૂંકી સંજ્ઞા અને આરંભ માટેની જોગવાઈ કરી છે.

કલમ ૨.- આ કલમથી, “ઇનપુટ સેવા વિતરક” ની વ્યાખ્યા મૂકવા ધાર્યું છે.

કલમ ૩.- આ કલમથી, ગુજરાત માલ અને સેવા વેરા અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૨૦- મૂકવા ધાર્યું છે, જેથી કરીને, ઇનપુટ સેવા વિતરક દ્વારા સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૨૫-માં ઉલ્લેખેલી, ભિન્ન વ્યક્તિઓ માટે અથવા તેમના વતી, તૃતીય પક્ષકારો પાસેથી મેળવેલી સામાન્ય ઇનપુટ સેવાઓની ઇનપુટ વેરા શાખના વિતરણ માટે, ઇનપુટ સેવા વિતરણ વ્યવસ્થા ફરજિયાત કરી શકાય.

કલમ ૪.- આ કલમથી ગુજરાત માલ અને સેવા વેરા અધિનિયમ, ૨૦૧૭માં, નવી કલમ ૧૨૨-ક દાખલ કરવા ધાર્યું છે, જેથી કરીને, સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૧૪૮ હેઠળ જાહેર કરેલી ખાસ કાર્યરીતિનું પાલન કરવાનું જેને ફરમાવ્યું હોય તેવા

ઉત્પાદકો દ્વારા મશીનનું રજિસ્ટ્રેશન ન કરવા બદલ ખાસ દંડ માટેની જોગવાઈ કરી શકાય.

કનુભાઈ દેસાઈ,

ધારાકીય સત્તાની સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે:-

કલમ ૧.- આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ વિધેયકની જોગવાઈઓ જે તારીખે અમલમાં આવશે તે તારીખ જાહેરનામાથી નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

કલમ ૪.- આ કલમથી બદલવા ધારેલી ગુજરાત માલ અને સેવા વેરા અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૨૦ની પેટા-કલમ (૨)ની જોગવાઈઓથી, રાજ્ય સરકારને, જે રીતે, જે સમયની અંદર, જે નિયંત્રણો અને શરતોને અધીન રહીને, ઇનપુટ સેવા વિતરક તરીકે તે જ રાજ્યમાં રજિસ્ટર થયેલી ચોક્કસ વ્યક્તિ દ્વારા કલમ ૯ની પેટા-કલમ (૩) અથવા પેટા-કલમ (૪) હેઠળ ચૂકવવામાં આવેલા વેરાની વસૂલાતને અધીન રહીને, સેવાના સંબંધમાં, રાજ્ય વેરા અથવા સંકલિત વેરાની શાખ સહિત સદરહુ ઇનપુટ સેવા વિતરકે, તેણે મેળવેલા ભરતિયાં પર વસૂલ કરવામાં આવેલી રાજ્ય વેરા અથવા સંકલિત વેરાની શાખનું વિતરણ કરવું જોઈશે, તે રીત, તે સમય, તે નિયંત્રણો અને શરતો, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

વધુમાં, આ કલમથી બદલવા ધારેલી ગુજરાત માલ અને સેવા વેરા અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૨૦ની પેટા-કલમ (૩)ની જોગવાઈઓથી, રાજ્ય સરકારને, જે રીતે રાજ્ય વેરાની શાખનું રાજ્ય વેરા અથવા સંકલિત વેરા તરીકે અને સંકલિત વેરાનું સંકલિત વેરા અથવા રાજ્ય વેરા તરીકે, ઇનપુટ વેરા શાખની રકમ ધરાવતો દસ્તાવેજ કાઢી આપીને વિતરણ કરવું જોઈશે તે રીત, નિયમોથી ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ: ૧૪મી ઓગસ્ટ, ૨૦૨૪.

કનુભાઈ દેસાઈ.

પુરવણી

ગુજરાત માલ અને સેવા વેરા અધિનિયમ, ૨૦૧૭ (સન ૨૦૧૭ના ગુજરાતના
૨૫-મા)માંથી ઉતારા.

૨. (૧) થી (૬૦) XXX XXX XXX વ્યાખ્યા.
- (૬૧) “ઈનપુટ સેવા વિતરણકર્તા” એટલે ઈનપુટ સેવા મળ્યા બદલ કલમ ૩૧ હેઠળ કાઢી આપવામાં આવેલ વેરા ભરતિયા સ્વીકારે અને માલ અથવા સેવા અથવા તે બંનેના પુરવઠાકારની કચેરીનો હોય તે જ કાયમી ખાતા નંબર ધરાવતા વેરાપાત્રમાલ અથવા સેવાના પુરવઠાકારને, સદરહુ સેવા પર ચૂકવેલ કેન્દ્રીય વેરા, રાજ્ય વેરા, સંકલિત વેરા અથવા સંઘ રાજ્યક્ષેત્ર વેરાની શાખનું વિતરણ કરવાના હેતુ માટે, ઠરાવેલો દસ્તાવેજ કાઢી આપે તેવી માલ અથવા સેવા અથવા તે બંનેના પુરવઠાકારની કચેરી;
- (૬૨) થી (૧૨૦) XXX XXX XXX
૨૦. (૧) ઈનપુટ સેવા વિતરકે, રાજ્ય વેરાની શાખનું રાજ્ય વેરા તરીકે અથવા સંકલિત વેરા તરીકે અને સંકલિત વેરાનું સંકલિત વેરા તરીકે અથવા રાજ્ય વેરા તરીકે, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે, વિતરણ કરવામાં આવેલી ઈનપુટ વેરા શાખની રકમ ધરાવતા દસ્તાવેજ કાઢી આપીને વિતરણ કરવું જોઈશે. ઈનપુટ સેવા વિતરક દ્વારા શાખ વિતરણની રીત.
- (૨) ઈનપુટ સેવા વિતરકે, નીચેની શરતોને અધીન રહીને, શાખનું વિતરણ કરવું જોઈશે:-
- (ક) શાખ પ્રાપ્ત કરનારને, ઠરાવવામાં આવે તેવી માહિતી ધરાવતા દસ્તાવેજ સામે શાખનું વિતરણ કરી શકાશે;
- (ખ) વિતરણ કરેલી શાખની રકમ, વિતરણ માટે ઉપલબ્ધ હોય તેવી શાખની રકમથી વધુ હોવી જોઈશે નહિ;
- (ગ) શાખ લેનારને આપવામાં આવેલી ઈનપુટ સેવાઓ ઉપર ચૂકવેલી વેરા શાખનું વિતરણ, તે શાખ પ્રાપ્ત કરનારને જ કરવું જોઈશે;
- (ઘ) એક કરતાં વધુ શાખ પ્રાપ્ત કરનાર વ્યક્તિઓને આપવામાં આવેલી ઈનપુટ સેવાઓ ઉપર ચૂકવેલી વેરા શાખનું વિતરણ, એવી શાખ પ્રાપ્ત કરનારની વચ્ચે

કરવું જોઈશે જેમના માટે ઇનપુટ સેવા આપી શકાય અને આવું વિતરણ, સંબંધિત મુદત દરમિયાન એવી શાખ લેનારને રાજ્યમાંના અથવા સંઘ રાજ્યક્ષેત્રમાંના ટર્નઓવરના ભાગે પડતા આધારે, તેવી તમામ શાખ લેનાર કે જેમને આવી ઇનપુટ સેવા આપી શકાય તેમ હોય અને ચાલુ વર્ષની જે સંબંધિત સદરહુ મુદત દરમિયાન તે અમલમાં હોય તેમના એકંદર ટર્નઓવરના પ્રમાણમાં કરવું જોઈશે;

(ચ) તમામ શાખ પ્રાપ્ત કરનારને આપવામાં આવેલી ઇનપુટ સેવા ઉપર ચૂકવેલી વેરા શાખનું એવી શાખ પ્રાપ્ત કરનારની વચ્ચે વિતરણ કરવું જોઈશે અને આવું વિતરણ, સંબંધિત મુદત દરમિયાન તમામ શાખ લેનારના એકંદર ટર્નઓવર અને જે સદરહુ સંબંધિત મુદત દરમિયાન ચાલુ વર્ષમાં અમલમાં હોય, તેવા શાખ લેનારના રાજ્યમાંના ટર્નઓવર અથવા સંઘ રાજ્યક્ષેત્રમાંના ટર્નઓવરના ભાગે પડતા આધારે, વિતરણ કરવું જોઈશે.

સ્પષ્ટીકરણ- આ કલમના હેતુઓ માટે,-

(ક) “સંબંધિત મુદત” એટલે-

(૧) શાખ લેનારને, જે વર્ષ દરમિયાન શાખનું વિતરણ કરવાનું હોય તે વર્ષના અગાઉના નાણાકીય વર્ષમાં પોતાના રાજ્યો અથવા સંઘ રાજ્યક્ષેત્રમાં ટર્નઓવર થયું હોય, તો સદરહુ નાણાકીય વર્ષ; અથવા

(૨) શાખ પ્રાપ્ત કરનારી અમુક અથવા તમામ વ્યક્તિઓને, શાખનું વિતરણ કરવાનું હોય તે વર્ષ અગાઉના નાણાકીય વર્ષ દરમિયાન, તેમના રાજ્યોમાંનું અથવા સંઘ રાજ્યક્ષેત્રમાંનું કોઈ ટર્નઓવર ન હોય, તો શાખનું જે મહિના દરમિયાન વિતરણ કરવાનું હોય તે મહિના અગાઉના જે ત્રિમાસ માટેની શાખ લેનારી તમામ વ્યક્તિઓના આવા ટર્નઓવરની માહિતી ઉપલબ્ધ હોય, તેવો છેલ્લો ત્રિમાસ;

(ખ) “શાખ પ્રાપ્ત કરનાર” એ શબ્દપ્રયોગ એટલે ઇનપુટ સેવા વિતરક તરીકે સમાન કાયમી ખાતા નંબર ધરાવતા માલ અથવા સેવા અથવા તે બંનેના પુરવઠાકાર;

(ગ) આ અધિનિયમ હેઠળ વેરાપાત્ર માલ તેમજ વેરાપાત્ર ન હોય, તેવા માલના પુરવઠામાં સંકળાયેલી રજિસ્ટર થયેલી કોઈ વ્યક્તિના સંબંધમાં “ટર્નઓવર” એ શબ્દપ્રયોગના અર્થ, સંવિધાનની સાતમી અનુસૂચિની યાદી ૧-ની નોંધો ૮૪ અને

સદરહુ અનુસૂચિની યાદી ર-ની નોંઘ ૫૧ અને ૫૪ હેઠળ લેવાપાત્ર કોઈ શુલ્ક અથવા વેરાની રકમથી ઘટાડવામાં આવેલા ટર્નઓવરનું મૂલ્ય થાય છે.

ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલય

[સન ૨૦૨૪નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક: ૧૩.]

ગુજરાત માલ અને સેવા વેરા અધિનિયમ, ૨૦૧૭ વધુ
સુધારવા બાબત વિધેયક.

[શ્રી કનુભાઈ દેસાઈ,

નાણા મંત્રીશ્રી]

(સન ૨૦૨૪ના ઓગસ્ટ મહિનાની ૧૪મી તારીખે ગુજરાત
સરકારી રાજપત્રમાં પ્રસિદ્ધ કર્યા મુજબ)

ચેતન પંડ્યા,

ઈન્ચાર્જ સચિવ,

ગુજરાત વિધાનસભા.

